

Offentliggjort d. 7. oktober 2014

06.11.2014-41 Lejlighedsgaver
20141007 TC/BD

Lejlighedsgaver – ugifte samlevende - SKM2014.410.ØLR ©

Af advokat (L) Bodil Christiansen og
advokat (H), cand. merc. (R) Tommy V. Christiansen

www.v.dk

Østre Landsret fandt ved dommen ref. i SKM2014.410.ØLR ikke grundlag for at anse en gave på 400.000 kr. mellem ugifte samlevende som en skattefri lejlighedsgave.

I praksis ses undertiden spørgsmålet om den retlige kvalifikation af formueoverførsler mellem samlevende par, herunder om der foreligger en gave, og om denne gave må anses som en **skattefri lejlighedsgave**.

Formueoverførsler mellem samlevende er som udgangspunkt skattepligtige, med mindre andet er særskilt hjemlet i skattelovgivningen, således som det er tilfældet i boafgiftslovens §§ 22 og 23.

Som undtagelse til denne beskatning henholdsvis afgiftspligt har i mange år været angivet i Ligningsvejledningen, jf. tidligst afsn. E.4.3.2., og nu Den Juridiske Vejledning, afsn. C.A.3.6.1., at ”I praksis sker der ikke beskatning af lejlighedsgaver af traditionelt præg, som fx fødselsdags-, bryllups- og sølvbryllupsgaver, hvis der er tale om gaver af mindre omfang. Værdien af det modtagne må ikke overstige det efter forholdene naturlige niveau for en lejlighedsgave.”

Skattefrihed vedrørende ”lejlighedsgaver” af ”traditionelt præg” og af ”mindre omfang” er med andre ord hjemlet i en mangeårig, fast administrativ praksis.

Oprindelsen af denne faste praksis er uklar.

Bodil Christiansen
Advokat (L)

Tommy V. Christiansen
Advokat (H), cand. merc. (R)

Tlf. 70 150 800
Mob. 40 100 800

tommy@v.dk
www.v.dk

Offentliggjort d. 7. oktober 2014

Såvel i V. Anthon, Indkomst- og formueskat til staten, 1922, som i V. Anthon, Indkomst- og formueskat til staten, 1928, er en sådan praksis uomtalt.

Mogens Glistrup, Skatteret, 1957, s. 161, anførte mange år senere – og samtidig mange år før den første ligningsvejledning - om denne praksis bl.a., at:

”Spændingsforholdet mellem streng lovfortolkning og de praktiske muligheder for at gennemføre beskatning i strid med befolkningens almindelige opfattelse er så betydelig, at skattevæsenet lukker øjnene i det store flertal af tilfælde, men hvor skal grænsen drages for den nidkærhed, der kan og skal udvises af ligningsmyndighederne? Hidtidig praksis tyder på følgende:

- 1. Bagatelgaver passerer altid (Ex: En mand giver en anden en øl eller slår hans græsplæne) – det kræver administrativ nødvendighed simpelthen.*
- 2. Lidt større gaver (op til vel ca. 200 kr.) kan gå an, hvis de enten er udpræget personlige eller ydes ved særlig lejlighed.*
- 3. Gaver, hvis værdi ikke overstiger det sædvanlige efter de pågældendes forhold er skattefri, hvis de både er udpræget personlige og ydes ved særlig lejlighed*
- 4. Usædvanlige store gaver er aldrig skattefri efter reglerne om lejlighedsgaver.*

Om en gave henføres til den ene eller den anden gruppe vil selvsagt bero på et skøn. I tvivlstilfælde kan det nok blive afgørende, hvor nær den personlige forbindelse mellem parterne er, og hvor sædvanligt det er at anvende de pågældende genstande som gaver ved fødselsdage o.l.”

Thøger Nielsen, Indkomstbeskatning, I. Bind, 1965, s. 292, anførte, for så vidt på linie hermed, at:

”...Skattelovskommissionen ville helt undtage gaver til en værdi af 1.000 kr. fra indkomsten, og i praksis er man også bøjet af og har uden særlig lovhjemmel undtaget en række privatbetonede lejlighedsgaver, såsom fødselsdagsgaver, julegaver o. lign. fra indkomstområdet. Det er ikke helt let at sige, hvor grænsen går, idet såvel baggrunden for gaven som dennes størrelse spiller ind ved afgørelsen. Selv store fødselsdagsgaver betragtes som lejlighedsgaver, hvis de ydes af en nærpårørende, jfr.

Offentliggjort d. 7. oktober 2014

LSR 1958.104, hvor det dog spillede ind, at et fjernsynsapparat var blevet givet af 7 niecer og nevøer i forening, jf. modsætningsvist 1960.30.

...

Når der er tale om tingsgaver, som skønnes at falde uden for lejlighedsgavegrænsen, opstår det særlige spørgsmål, som omtales nærmere nedenfor, om der ved fastsættelsen af gaveværdien skal tages hensyn til modtagerens nytte af det modtagne eller eventuelt også hans mulighed for at erhverve det modtagne på anden måde end ved gave. Det er måske også som tidligere omtalt en del af forklaringen på, at man i ret vidt omfang må holde lejlighedsgaver uden for gaveindkomstområdet, at fuld indkomstberegning vil kunne virke særligt tyngende i disse tilfælde, hvor skatteyderen ikke gennem gaven opnår en virkelig forøgelse af skatteevnen.”

Der kan her videre henvises til Ole Bjørn m.fl, Lærebog om Indkomstskat, eksempelvis 4. udg., 1981, s. 98, hvor der tales om, at

”Denne praksis skyldes først og fremmest, at det ville være fuldstændigt uoverkommeligt at fastholde, at sådanne gaver skal medtages som indkomst. Som hjemmel kan påberåbes en fortolkning af SL § 4 c i overensstemmelse med forholdets natur. I grænsetilfælde lægger man vægt på slægtskabets nærhed, anledningens rimelighed og gavens værdi og fremtrædelsesform.”

Efter det her foreliggende er den skatteretlige praksis om skattefri lejlighedsgaver udviklet med udgangspunkt i skatteretlige administrations- og kontrolsynspunkter snarere end med afsæt i en mere generel afgrænsning af begrebet lejlighedsgaver, således som dette kendes fra retsvirkningslovens § 30 og konkurslovens § 64, der varetager ganske andre hensyn, nemlig hensynet til givers kreditorer samt hensyn til ægtefællen selv. I retsvirkningslovens § 30, stk. 1, 2. pkt. tales om en *sædvanlig gave, hvis værdi ikke står i misforhold til giverens kår*, og i konkurslovens § 64 om en *lejlighedsgave eller lignende gave eller understøttelse, som ikke stod i misforhold til skyldnerens kår*.

Det kan her tilføjes, at der i Betænkning 606/1971 om Konkurs og Tvangsakkord, Betænkning II, s. 145, 1. sp., synes at være lagt op til en ensartet afgrænsning af begreberne *sædvanlige gaver, hvis værdi ikke står i misforhold til giverens kår*, og lejlighedsgaver i henholdsvis retsvirkningsloven og konkursloven. Fra ægtefælleretlig praksis kan

Offentliggjort d. 7. oktober 2014

henvises til bl.a. UfR 1976.397 V om en gave i form af en Morris Mascot og T:FA 2000.169 V om en kontant gave på 85.000 kr.

Udgangspunktet for afgrænsningen af sådanne gaver er da også noget anderledes end for lejlighedsgaver i skatteretlig sammenhæng, se herved eksplicit Ernst Andersen, Familieret, 1964, s. 139, der antog, at:

”Gaven behøver ikke at være bestemt til personlig brug og kan derfor også bestå i kontante beløb, gavekort og ting bestemt til brug i hjemmet. Det beror på miljøet, på ægtefællernes økonomiske forhold og på, hvad der tidligere er givet som gave, om gaven er ”sædvanlig”, og om værdien står i ”misforhold” til giverens kår. Et sportsautomobil kan være dækket af bestemmelsen, hvis giveren er en velstillet skibsreder eller godsejer. Men har en ægtefælle flottet sig på kreditorernes bekostning, kan selv en beskeden støvsuger stå i misforhold til giverens kår.”

I **skatteretlig sammenhæng** har reglerne om ægtefællebeskatning, boafgiftslovens regler om afgiftsfritagelse ved gaver mellem ægtefæller samt den subsidiære ægtefællehæftelse i de senere år ført frem til en relativt behersket interesse for de skatte- og afgiftsmæssige konsekvenser ved formueoverførelser mellem ægtefæller.

For **ugifte samlevende** stiller sagen sig anderledes. *Skatteretligt* vil allerede den umiddelbare beskatning af eventuelle gaver i form af indkomstbeskatning og boafgift efter to års samliv således indebære, at større gaver har en ikke ubetydelig fiskal interesse.

Skatteadministrativ praksis om lejlighedsgaver indenfor den nærmeste familie er imidlertid forholdsvis behersket og drejer sig typisk om relativt begrænsede beløb, se herved eksempelvis LSRM1954, 101, LSRM 1958, 104, LSRM 1960, 28, hvor Landskatteretten i alle tilfælde nåede frem til, at der var tale om en skattefri lejlighedsgave.

En skattepligtig gave fandtes derimod at foreligge i sagen ref. i LSRM 1971, 25 om en bryllupsgave på 5.000 kr. fra en moster i 1968 samt i sagen ref. i TfS 1986, 172 om to bryllupsgaver á 50.000 kr. til henholdsvis en søn og svigerdatter.

Offentliggjort d. 7. oktober 2014

Den daværende skatteministers besvarelse af et udvalgsspørgsmål, ref. i TfS 1995, 176, tyder på en ret snæver afgrænsning af de skattefrie lejlighedsgaver. Det tilkendes således her om lejlighedsgaver, dvs. gaver af begrænset værdi, der gives i særlige anledninger inden for familie- og bekendtskabskredsen, at *”Der er således ikke opstillet faste grænser for den maksimale værdi af skattefrie lejlighedsgaver, men de kommunale skattemyndigheder kan hense til praksis vedrørende årlige gaver i anledning af jul eller nytår. Sådanne gaver beskattes kun, såfremt værdien overstiger 300 kr.”*

På den ovenstående baggrund er det vel næppe overraskende, at Østre Landsret i sagen ref. i SKM2014.410.ØLR ikke fandt grundlag for at anse en gave på 400.000 kr. mellem ugifte samlevende i forbindelse med køb af en mercedes som en skattefri lejlighedsgave.

Sagen var præget af skiftende forklaringer om det faktiske hændelsesforløb, men efter sagens behandling ved Østre Landsret fandt landsretten det tilstrækkelig godtgjort, at manden havde betalt et beløb på 400.000 kr. vedrørende købesummen for bilen, og at beløbet var en gave til kvinden.

Om parternes indkomst- og formueforhold i 2008 var oplyst, at kvinden i 2008 havde en selvangivet løn på 2.325.446 kr. og en beregnet formue på 5.516.379 kr. og videre, at manden i 2008 havde en skattepligtig indkomst på 8.221.124 kr. og en beregnet formue på 9.419.935 kr. Parternes vejledende privatforbrug for indkomståret 2007 udgjorde henholdsvis 10.212.171 kr. og 10.965.246 kr.

Østre Landsret tilkendegav kort, at en gave på 400.000 kr. ikke at kunne anses som en lejlighedsgave uanset oplysningerne om kvindens og mandens formueforhold. Beløbet blev herefter anset som en afgiftspligtig gave for kvinden.

Som allerede nævnt kan afgørelsen næppe anses som overraskende, men fundamentalerer, at den i skatteretlig praksis stillede betingelse ”mindre omfang” skal forstås ganske bogstaveligt – og altså uanset samlevernes formueforhold i øvrigt.

Formentlig ville denne gave, isoleret bedømt på grundlag af de foreliggende oplysninger om de samlevendes indtægts- og formueforhold, have været omfattet af retsvirkningslo-

Offentliggjort d. 7. oktober 2014

vens § 30, hvis parterne var gift – men er altså ikke omfattet af den skatteretlige praksis om skattefri lejlighedsgaver.

— o —